

FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 40704
Nom: Enfocaments teòrics en els estudis de traducció
Cicle: Màster Universitari Oficial
Crèdits ECTS: 3
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
2055 - Màster Universitari en Traducció Creativa i Humanística	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	1	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2055 - Màster Universitari en Traducció Creativa i Humanística	Enfocaments teòrics en els estudis de traducció	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

JORQUES JIMENEZ DANIEL

SERRA ALEGRE ENRIQUE NICOLAS

RESUM

Estudi contrastiu de l'evolució de les teories de la traducció en la seva aplicabilitat a l'anàlisi de traduccions.

L'objectiu de l'assignatura és que l'estudiantat en reforci els coneixements sobre els enfocaments empírics i els principals models teòrics que fonamenten la teoria de la traducció. Es tracta que l'alumnat adquireixi un coneixement solent sobre la fonamentació lingüística del procés de traducció i que ho sàpiga aplicar a l'anàlisi crítica de traduccions i, a partir d'aquí, a la pràctica professional

CONEXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No procedeix

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

-

Aconseguir nivell d'excel·lència en la llengua pròpia.

Aplicar capacitats d'anàlisi i síntesi.

Apostar de manera sistemàtica pels principis d'ètica, justícia i solidaritat.

Demostrar l'assimilació dels principis metodològics del procés traductor.

Disposar de coneixements transversals.

Posseir cultura general i de civilització.

Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.

Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Ser capaç d'accedir a ferramentes d'informació en altres àrees de coneixement i utilitzar-les adequadament.

Ser capaç d'accedir a ferramentes d'informació en altres àrees de coneixement i utilitzar-les adequadament.

Ser capaç de complementar la formació específica d'este Màster amb altres coneixements científics, històrics, lingüístics, socials, etc.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

Models teòrics per a l'estudi de la traducció

1.1. La traducció dels sistemes de signes: l'estructuralisme aplicat a la traducció.

1.2. Lingüística del text, anàlisi del discurs i teoria de la traducció. Sentit i significació; enunciació i enunciat; unitat textual.

- 1.3. De la teoria del sentit o interpretativa als enfocaments cognitius experimentals. Generativisme.
- 1.4. Els enfocaments socioculturals I. L'equivalència dinàmica (Nida).
- 1.5. Els enfocaments socioculturals II. La teoria de l'escop (Reiss i Vermeer).
- 1.6. La teoria del polisistema i les teories postestructuralistes. Nous enfocaments i orientacions en Traducció. La Neurolingüística i la Traducció.

Conceptes fonamentals i fonaments lingüístics del procés traductor

- 2.1. Traducibilitat. Límits en la traductibilitat. Dificultats a la praxi de la traducció.
- 2.2. Fidelitat.
- 2.3. Equivalència.
- 2.4. Procés de traducció.
- 2.5. Unitat de traducció.
- 2.6. Fonamentació cognitiva: la categorització, el significat de la gramàtica, els processos metafòrics i la construcció del significat.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	21,00
Total hores	21,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	6,00
Estudi i treball autònom	48,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	54,00

METODOLOGIA DOCENT

Classes magistrals

Debats

Grups de treball i treball cooperatiu

Treball autònom, aprenentatge autoinstructiu

Per tal que cada estudiant aconseguixi assentar el coneixement dels principals models lingüístics sobre els quals descansen tant els estudis de traducció com el mateix procés de mediació interlingüa, la dinàmica de classe es durà a terme a través de la metodologia següent:

1. Presentació i anàlisi dels continguts (professor). El professor introduirà i explicarà en classe els aspectes fonamentals sobre els continguts de l'assignatura. Aquestes explicacions serviran de base per a la comprensió, estudi i aprenentatge del material que es presenta a través de les lectures complementàries.
2. Lectures complementàries (alumnat). Cadascun dels temes en què s'organitzen els continguts es complementa amb una o més lectures addicionals que són d'estudi obligat. El professor resoldrà els dubtes que puguin sorgir després de la lectura dels materials complementaris.
3. Anàlisi de traduccions (alumnat): l'alumnat s'organitzarà en grups de treball per dur a terme l'estudi analític d'una traducció que ells mateixos triaran. L'objectiu de l'anàlisi és determinar quines han estat les decisions preses pel traductor i enquadrar-les dins del model teòric que les expliquen. El professor explicarà a classe el mètode de treball de manera detallada i es programaran sessions de treball on s'aniran completant les diferents fases de l'estudi (delimitació d'objectius, marc teòric, selecció del material, decisions metodològiques, anàlisi i discussió dels resultats). Cada grup de treball haurà d'explicar als altres quines són, per una banda, les decisions adoptades per dur a terme la seva anàlisi crítica i, de l'altra, els resultats obtinguts.
4. La finalitat última del treball és generar un fòrum de discussió que permeti reflexionar sobre la validesa i adequació de les diferents solucions que es poden adoptar a l'hora de traduir i la utilitat dels mètodes d'anàlisi per assolir teories explicatives i una comprensió millor i més gran sobre el llenguatge humà.

AVALUACIÓ

Prova final: 50%

Assistència i participació: 20%

Treballs i activitats pràctiques: 30%

S'ha de primar sempre l'avaluació continuada de l'alumnat. Per determinar el grau d'adquisició dels continguts i de les competències que es pretenen assolir a través de l'assignatura s'establiran dos sistemes d'avaluació complementaris. Per aprovar l'assignatura s'hauran de superar tots dos.

1. Proves de coneixement (50%) sobre els continguts generals que s'enumeren als apartats anteriors i que es pot assolir a través de l'estudi de la bibliografia proposada i de les explicacions de classe.
2. Informes sobre les anàlisis de traduccions (30%). S'avaluaran les presentacions orals realitzades als tallers de treball sobre els avenços aconseguits a les diferents etapes de l'anàlisi, l'exposició dels resultats i

conclusions, així com l'informe escrit final.

Per aprovar l'assignatura cal assolir una qualificació mínima de 5 punts en cadascuna de les proves o tasques que es proposen. Aquestes indicacions són vàlides per a les convocatòries oficials ordinàries i extraordinàries. Cal tenir en compte que, un cop aprovat el treball de grup, serà vàlid per a totes les convocatòries del curs acadèmic. Els sistemes d'avaluació s'adaptaran a les necessitats específiques de l'estudiantat amb diversitat funcional o necessitats específiques.

Criteris d'avaluació: 1. Qualitat dels continguts. Precisió en l'argumentació i l'exposició de conceptes i idees fonamentals de les teories, models i èpoques històriques. Les valoracions han d'estar raonades i fonamentades en dades teòriques contrastables. 2. Capacitat de síntesi i organització dels continguts. Les idees clau han d'estar assenyalades amb claredat i les idees secundàries s'han de connectar amb aquelles de manera coherent. L'organització i la seqüenciació dels arguments han de seguir una progressió lògica. Cal seleccionar adequadament els aspectes fonamentals del tema i no sobrecarregar l'exposició amb dades innecessàries o sobradament conegudes. 3. Fonamentació. Es valorarà molt positivament la consulta de fonts secundàries a l'hora de realitzar el treball acadèmic. La cerca de recursos s'ha de dur a terme de manera autònoma i reflectir maduresa acadèmica. 4. Redacció. Ha de ser clar. Tant a les proves de coneixement com als informes escrits, es penalitzaran aquells paràgrafs que no permetin o simplement dificultin la correcta comprensió del text, també una organització il·lògica o descompensada així com les expressions agramaticals, la puntuació incorrecta i les faltes d'ortografia. Es valorarà l'adequació terminològica en l'expressió dels raonaments. 5. Presentació. S'han de seguir les normes d'edició proposades a les guies específiques per a l'elaboració d'informes que es facilitaran a l'alumnat durant el curs.

BIBLIOGRAFIA

- HATIM, B. & MASON, I. (1997): *The Translator as Communicator*. London/New York: Routledge.
- BRAVO GOZALO, J.M. Y P. FERNÁNDEZ NISTAL (Eds.) (1998): *La traducción: orientaciones lingüísticas y culturales*. Valladolid: SAE.
- García Izquierdo, Isabel (2001): *La Lingüística aplicada en el currículum del traductor: algunas consideraciones didácticas*, en *Hermeneus*, 2001, Vol. 3, pp. 83-111
- LAPLACE, C. (1994): *Théories du langage et théorie de la traduction*. Paris: Didier Érudition.
- MUÑOZ MARTÍN, R. (1995): *Lingüística para traducir*. Barcelona: Teide.
- Halliday, M. A. K. (1978), *Language as social semiotics*, London, Arnold
- Jackendoff, R. (1983), *Semantics and Cognition*, Cambridge, The MIT Press
- López-García, A. (1991), "Análisis de la conversación y teoría de catástrofes", *Voz y Letra*, II-1, 3-16
- Penfield, W. & Perot, P. (1963), *The brains record of auditory and visual experience*, *Brain*, 86, 595-696
- Petitot-Cocorda, J. (1985b), *Morphogenèse du sens I*, Paris, PUF
- Pulvermüller, F. (2002) *The Neuroscience of Language. On Brain Circuits of Words and Serial Order*, Cambridge, Cambridge University Press.
- Sperry, R. (1984), *Consciousness, personal identity and the divided brain*, *Neuropsychologia*, 22, 661-673
- Zaidel, E. (1998), *¿Language in the Right Hemisphere Following Callosal Partial and Complete Commissurotomy?*, in H. Whitaker and B. Stemmer (eds.), *Handbook of Neurolinguistics*, San Diego, Academic Press.

- López García, Ángel y Montserrat Veyrat Rigat (2012): Lingüística aplicada a la traducción. Valencia: Tirant lo Blanch.